NEFRET SÖYLEMİ İDDİASIYLA AVİM'E KARŞI SİBER ZORBALIK

AVİM

Ankara merkezli, kâr amacı gütmeyen bir düşünce kuruluşu olan Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), faaliyetlerinde on üç yıllık bir çalışma dönemini geride bırakmıştır. Kurumsal kimliğinin başlangıç tarihi 2 Ocak 2009 olmasına karşın, bir düşünce kuruluşu kimliği ve anlayışı çerçevesinde AVİM tarafından gerçekleştirilen çalışmalar 2000li yılların başlarına kadar gitmektedir. AVİMin ana çalışma alanı olan Avrasya, Avrupanın en batı ucundaki Atlantik Okyanusundan Asyanın doğu ucundaki Pasifik Okyanusuna uzanan geniş bir alanı kapsamaktadır. Bu geniş alan içinde AVİMin temel olarak odaklandığı bölgeler Balkanlar, Geniş Karadeniz Bölgesi, Kafkaslar ve Orta Asyadır. Kafkaslar ile Balkanlar bu coğrafyadaki iki büyük fay hattını oluşturmaktadır.

Bu sebepten ötürü, AVİM çalışmalarında bu iki bölgeye odaklanmaktadır. Bu bağlamda, AVİM ayrıca Birinci Dünya Savaşı ile bağlantılı olarak Osmanlı İmparatorluğunda meydana gelen acı verici olaylardan kaynaklanan farklı iddialara yönelik akademik çalışmalar yürütmektedir. İlaveten, 1915 olaylarına ilişkin Ermeni soykırım iddiaları da etraflıca incelenmektedir. Ancak, ne yazık ki, söz konusu çalışmalara ilişkin olarak AVİM sayfasında ne zaman bir yorum, analiz veya rapor yayınlansa, internet sitemiz Türkiye dışından gelen ağır siber saldırılara uğramaktadır. Ayrıca, sayfamızda yorumları ve analizleri yayınlanan AVİM çalışanları e-posta veya sosyal medya hesapları üzerinden taciz, tehdit ve hakarete maruz kalmaktadır. Şimdiye kadar, bu olumsuz olayları okuyucularımızın dikkatine getirmekten kaçındık. Yakın zamanda, söz konusu tacizlere uluslararası sosyal medya platformları tarafından gerçekleştirilen sansür girişimleri de dahil olmuştur. Bunun son örneği, *YouTube* platformuna yüklemiş olduğumuz webinar tartışması videosunun kaldırılmasıdır. Webinar konusunda kısa açıklama aşağıda yer almaktadır.

AVİM, 8 Temmuz 2021 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Raportörü Sn. Ceren Sedef Erenin konuşmacı olarak katıldığı, Ermeni İddialarının İnkârının Cezalandırılmasının İfade Özgürlüğü Bağlamında Değerlendirilmesi başlıklı bir webinar düzenlemiştir. Webinarda Ceren Sedef Eren, Yahudi Soykırımının inkârının cezalandırılması ile başlayan süreci izah ederek, Avrupada nefret söylemi ile mücadele kapsamında insanlığa karşı tüm suçların cezalandırılması konusuna değinmiş, ayrıca ifade özgürlüğü ilkesi çerçevesinde sözkonusu süreçte ortaya çıkan çelişkiler üzerinde durmuştur. Bu çerçevede, Ermeni soykırımı suçlamalarının reddinin (bunun için sıkça inkâr kelimesi kullanılmaktadır) cezalandırılması neticesinde Avrupa demokrasilerinin tehlikeye girdiğine değinmiş ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Perinçek-İsviçre kararı çerçevesinde değerlendirmelerde bulunmuştur.

YouTube sözkonusu videoyu nefret söylemi içerdiği iddiasıyla kaldırmıştır. Çevrimiçi incelememize göre, *YouTube*un bir dizi Topluluk Kuralları vardır. Bu bağlamda nefret söylemi ile ilgili olarak şu hususlara yer verilmektedir:

> "YouTube'da nefret söylemine izin verilmemektedir. Aşağıdaki özelliklerden herhangi birine dayalı olarak bireylere veya gruplara karşı şiddeti veya nefreti teşvik eden içeriği kaldırıyoruz: Yaş; Sosyal Sınıf; Engellilik; Etnik Köken; Cinsiyet Kimliği ve İfade; Uyruk; Irk; Göçmenlik Statüsü; Din; Cinsellik-Cinsiyet; Cinsel Yönelim; Büyük bir şiddet olayının kurbanları ve onların akrabaları; Kıdemli Statüsü."[1]

Birleşmiş Milletler Nefret Söylemi Stratejisi ve Eylem Planında belirtildiği üzere, nefret söyleminin uluslararası yasal bir tanımı bulunmamaktadır ve nefret verici olma nitelendirmesi ihtilaflı ve anlaşmazlığa neden olan bir konudur.[2] Söz konusu strateji, nefret söylemini şu şekilde tanımlamaktadır:

> Nefret söylemi terimi, bir kişi veya grup hakkında kim oldukları, diğer bir deyişle din, etnik köken, milliyet, ırk, renk, soy, cinsiyet veya diğer kimlik faktörleri temelinde aşağılayıcı veya ayrımcı bir dille saldıran veya bunları kullanan her türlü konuşma, yazı veya davranış biçimindeki iletişim olarak anlaşılır.

Nefret Söyleminin tanımlanmasındaki bu belirsizliğin çeşitli sosyal medya platformlarını, çeşitli çıkar gruplarının baskısı altında, öncelikleri doğrultusunda keyfi bir nefret söylemi anlayışı geliştirmeye sevk etmiş olması muhtemeldir. Ancak, aşağıda bağlantısı verilen web semineri videosunda geçen hiçbir unsur nefret söylemi çağrışımı yapmamıştır.[3] Ayrıca açıklamalar tamamen uluslararası hukuk normlarına uygun olarak yapılmıştır. Dolayısıyla, videonun kaldırılmasının haksız ve keyfi bir uygulamaya dayandığını düşünmekteyiz. Söz konusu anlayış doğrultusunda, önce videonun kaldırılması hususunda *YouTube*a başvuruda bulunacağız. İtirazımız kabul edilmediği takdirde, itirazımızı Türk adalet sistemi çerçevesinde takip etmeyi öngörüyoruz.

[1] YouTube, Hate Speech Policy - YouTube Help (YouTube, 2022), https://support.google.com/youtube/answer/2801939?hl=en&ref_topic=9282436.

[2] António Guterres, The United Nations Strategy and Plan of Action on Hate Speech (United Nations, May 2019), https://www.un.org/en/genocideprevention/documents/UN%20Strategy%20and%20Plan%20of%20Action%20on%20Hate%20Speech%2018%20June%20SYNOPSIS.pdf.

[3] Ceren Sedef Eren, Ermeni İddialarının İnkârının Cezalandırılmasının İfade Özgürlüğü Bağlamında Değerlendirilmesi, Sosyal Medya Sayfası, Dailymotion, 22 Eylül 2021, https://www.dailymotion.com/playlist/x780n9.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: AVİM, . 2026. "NEFRET SÖYLEMİ İDDİASIYLA AVİM'E KARŞI SİBER ZORBALIK." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2022 / 18. Mart 25. Erişim Ekim 30, 2026. https://www.avim.org.tr/tr/Yorum/NEFRET-SOYLEMI-IDDIASIYLA-AVIM-E-KARSI-SIBER-ZORBALIK

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır